

בית נאמן

מוצאי שבת פרשת "מטות-מסעי", ג' באב התשע"ח

העלון יוצא לעילוי נשמת מדיאנה נג'מה בת חנינה לבית זדאן ע"ה, ובעלה מיקיץ כצאני בר רחל ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב. **בשעה 22:00**

ניתן לשמוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה או ב'קול נאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית נאמן': 079-9270505

נושאי השיעור:

- א. חשמל כשר בשבת. ב. מעלת "תשעה באב" בישיבות. ג. כמה תיקונים והערות בקינות לתשעה באב.
- ד. הנחת תפלין בתשעה באב. ה. קריאת ספר איוב בתשעה באב, ועוד. ו. הגאולה מתקרבת. ז. "עם חכם ונבון".
- ח. עשיית מלאכה בתשעה באב. ט. ברכת "שעשה לי כל צרכי". י. עוד מדיני תשעה באב. יא. הגאון הצדיק רבי שריה דבליצקי זצוק"ל.

עתידים כל התעניות להפוך לששון ולשמחה

א. שבוע טוב ומבורך. יהי רצון שהשנה תשעה באב יהפך לששון ולשמחה ולמועדים טובים. הרמב"ם בהלכות תעניות (פ"ה ה"ט) כותב בסעיף האחרון שלו: עתידים כל התעניות האלה להיות ליום טוב ולששון ושמחה. הרמב"ם תמיד משתדל בסוף כל ההלכות לכתוב סעיף אחד או שניים של אמונה או אגדה או מחשבה. העולם חושבים שהרמב"ם איש "שכלתן", שאין לו רגש אלא שלטון השכל, אבל אין אדם בעל רגש כמו הרמב"ם, וכאשר כותב מכתבים לעודד לחזק ולנחם כמו אגרת תימן וכדו', הוא שולף ממעמקי המחשבה שלו כל הדברים שאפשר לחזק בהם.

חשמל כשר בשבת - אין דבר יותר טוב מזה

ב. קודם כל, רבי בנימין חותה' שליט"א מאסף חתימות שחברת החשמל תשמור שבת. לכאורה זה ימות המשיח, איך אפשר דבר כזה? אלא שבמקומות הקריטיים שמחללים בהם שבת, ימנו שם דרוזי או גוי אחר, וישגיוחיו עלי, וככה לא נצטרך לדוחקים של בתי חולים וחולים מסוכנים וכדו', כי בכל דבר כזה יש דוחקים וקושיות ותירוצים (עיין בעלון מס' 16 אותיות א'-ח', ובחוברת אור תורה טבת תשמ"ג סימן ל"ה). אמנם הרב עובדיה ע"ה בדף האחרון בחזון עובדיה-שבת חלק ששי (עמ' קנ"ח-קנ"ט), לימד זכות על הדבר הזה. וככה נהג בביתו. אבל אם נוכל לעשות את הרעיון הזה, אין דבר יותר טוב מזה? פעם כתבתי תשובה על זה (חוברת אור תורה שם), ובאמצע הדברים כתבתי: "ומכל מקום בושח תכסה פנינו, אם לא נמנה גוים שיעשו את זה". ובאמת שאין בעיה למנות גוים לזה, ואי אפשר לומר "זו מדינה יהודית ולא משתמשים בגוים", שהרי כולם יודעים שצריכים גוים לכל

מיני דברים במדינה, כמו שלוקחים חיילים דרוזים לצבא, וכמו שמוכרים את החמץ לגוים³, לכן גם כאן יש סיכוי שיעשו את זה. אבל חסרים כמה אלפי חתימות, ולכן כל אחד ואחד ישתדל בזה. מי שיכול להביא לי דף שאני אחתום, וגם כל בחורי הישיבה יחתמו על זה, ויילכו וישפיעו בשביל הדבר הזה. הרבה מאד במדינה כאן שומרים שבת, וכי אתם חושבים רק חמשים או מאה אלף? אלא שהם אומרים: אין לנו ברירה, איך נשב בשבת בחושך? וגם "גנרטור" זה לא תמיד פתרון הכי טוב⁵. לכן הכי טוב לעשות חשמל שמיוצר ע"פ ההלכה, שדרוזים וגוים יעשו אותו. המלה "גנרטור" עולה בגימטריא "אסותא", כי זו תרופה לגנרטור, וככה לא תהיה שום בעיה בשבת.

צריך לעשות "תשעה באב" בישיבות

ג. הרבה מהישיבות משחררים את הבחורים לחופש הגדול לפני תשעה באב (נדמה לי ששייבת פורת יוסף גאולה ביטלו לגמרי את החופש הזה, ואמרו: אין חופש מהתורה, "במתים חפשי" כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות (שבת ל' ע"א), ואילו אנחנו חיים ב"ה, אז למה נלך לחופש?!⁶) וזו טעות, כי אתם יודעים מה הם עושים בבית?

- פעם היה ויכוח בין הרבנים מי יהיה הרב הראשי לישראל, והיה חכם אחד שהלך לבג"ץ בדמעות בעיניים, ואמר להם: רבותי, תעשו לי טובה, תדחו את הבחירות לעוד חודש, כדי שאספיק להתארגן ולעשות חתימות, בשביל להיבחר לרב ראשי. ראש הבג"ץ אז (כמדומני אהרן ברק) אמר לו: אי אפשר לדחות את זה, כי עוד מעט מגיע חג הפסח, והרב הראשי צריך למכור לגוי את החמץ של המדינה, ואם לא יהיה רב ראשי מי ימכור את החמץ?! כ"כ מעניין אותם החמץ של המדינה... אבל לפחות הם עושים תדמית שהמדינה מתנהלת ע"פ התורה. אותו דבר כאשר קובעים את תאריך יום העצמאות, לא קובעים אותו בחמשה עשר במאי (כמו שהיה בשנת 1948), אלא בתאריך העברי יום חמשה באייר, וגם אם חל בשבת מקדימים אותו ליום חמישי. משמע שיש להם ענין להראות שבכל זאת הם שומרים קצת.
- ובמיוחד אם יעשו "הפרטה", שהחשמל יהיה פרטי, כי אז תהיה תחרות טובה, "קנאת סופרים תרבה חכמה" (בבא בתרא כ"א ע"א), קנאת חשמלאים תחזק שבת...
- בישיבת פונוביז' משתמשים בגנרטור. פעם אחת היה ראש השנה בימי חמישי וששי ואח"כ שבת, ומרוב העומס קרס הגנרטור שלהם, ובמשך שלושה ימים היה להם חם מאד, ונשארו ללא חשמל וללא אוכל וללא תבשיל חם, ומסכנים סבלו מהגנרטור הזה. אבל לא כל פורת יוסף נהגו ככה. פעם אחד מרביני פורת יוסף הלך לרב שך, ושאל אותו: למה עושים חופש בכלל? אנוחנו בחו"ל לא ידענו מהדבר הזה. ענה לו: ככה מקובל. וראשי הישיבות שהכרתי עשו חופש גדול. ובאמת שמרויחים הרבה דברים בזה, גם להתפרק ולהתכונן לקראת אלול, וגם לפעמים הרבנים צריכים לנסוע לחו"ל להביא כסף. היום מקבלים כמה גרושים מהמדינה, ובמקרה הטוב ביותר נותנים לכל אברך "דתות" שזה שמונה מאות שקל בלבד,

- איני יודע מאיפה באה המשפחה הזאת? כי "חותה" בערביה זה דגה. ואצלנו יש "חותה", אבל אין חותה.
- חכם אחד פירסם בספר שלו (או בתשובה): "מי שנהנה מחשמל בשבת דומה לספר תורה שנשרף ח"ו והוא מדליק סיגריה מהשריפה הזאת". מי שקורא את זה מתפעל מאד. אבל זה לא חידוש שלו, כי זה משל ישן נושן שכבר אמר אותו (בערך) החזון איש, והוא כתוב בספר פאר הדוד (ח"ב עמ' פ'): המשתמש בחשמל בשבת, דומה למי שרואה דליקה פוצצת בישוב ויגיש להצית באש את הסיגריה שבפיו. אבל זה לא ספר תורה שנשרף ח"ו, אלא זה חשמל חיוני לכל היולדות והחולים והצריכים אינהלציה וכדו', שהרי לא לכולם יש גנרטור בבית, ולפעמים חולה אחד בבית עומד להתעלף וצריך בשבילו חשמל. אלא בעיני שאם תשתמש בחשמל אולי תגרום שיוסיפו עוד בחשמל בשבת. ויש ויכוחים על זה.

עיצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
19:09	20:24	21:01
19:26	20:26	20:59
19:17	20:28	20:59
19:24	20:24	20:57

לקבלת העלון: bait.neheman@gmail.com

כל הזכויות שמורות ויל"ע" מוסד אור צדיקים של "מסעות חכמה ורחמי ברכיה

אור צדיקים

עורכים: הר"ג אביחי טעון, שלום דרעי, משה דאדא שליט"א עריכה ובקורת: הר"ג רבי אלעד עידאן שליט"א

הגיע? אמר לו: אני לא חושב ככה, עובדה שישבתי וקראתי אתכם איכה וקינות. אמר לו הרב: א"כ למה הנעלים האלה? ענה לו: רבי, אין לי כסף לקנות נעלים של תשעה באב. הרב בירך אותו: יהי רצון שיהיה לך עושר גדול ואושר וכל טוב. וראיתי כתוב שהיהודי הזה סיפר שהתעשר עושר מופלג, ולא ידע איך זכה לזה. וזה מהברכה של הרב.

כמה תיקונים בקינת "למי אבכה וכף אכה"

ה. הרבה אנשים אינם טועמים את טעם היגון בתשעה באב, עד שרואים חויה בתוך הקינות. הנה למשל בקינה "למי אבכה וכף אכה", שאומרים לפני אמירת איכה בליל תשעה באב, העולם לא יודעים שהיא עשויה ע"פ משקל, "למי אבכה וכף אכה, ובבכי - אמר, והמון מעי אשנן". ואם תעשה שם מנגינה של "שמע קולי" (שואמרים בליל כיפור), תראה שהכל הולך לפי המשקל, ולא תוכל להוסיף אפילו הברה אחת. רק שאנחנו שכחנו את הכל, וכל מה שהיה פעם בספרד, ו"יתנצלו בני ספרד את עדים" (ע"פ שמות ל"ג ו'), השארנו אותו שם ולא נשאר לנו כלום. אבל מי שישקול יראה שעשו הכל בחכמה רבה. מאי נפקא מינה? כמה מלים שם צריכים תיקון, למשל "אהי משמים, עלי אורים ותומים / אשר במ כהני משמר יכונן". מה הקשר בין אורים ותומים לכהני משמר? אלא הגירסא הנכונה לפי מה שנדפס בספר מנחם ציון:¹² "כהני משפט יכונן", כלומר הכהן שלי שזה הכהן הגדול, הוא מכונן את חשן המשפט שלו ע"פ האורים ותומים. וזו הכוונה "אהי משמים, עלי אורים ותומים / אשר במ כהני משפט יכונן". בהמשך כתוב: "וסוד תורה, היש מוציא לאורה / ומי הוא זה עלי הדור יגונן". זה חרוז שבוטל בימי האר"י¹³ (שנה אחת או שנתים), כי אמרו: הנה יש להם חכם שמוציא כל סודות התורה, אז איך נהיה כפויי טובה?! אסור לומר את זה. ולכן דילגו את המלים האלה "וסוד תורה היש מוציא לאורה". זו עדות של רבי יעקב צמח בספר נגיד ומצוה (דף ס"ה ע"א), ששמע כן מזקני צפת (הוא חי מאה שנה אחרי האר"י).

"והתלמוד כגלמוד, מי יבונן"

ו. עוד כתוב שם: "ואיכה חשכה, אור ההלכה / והתלמוד, כמו גלמוד, מי יבונן". צריך לומר "כגלמוד" ולא כמו גלמוד, למה? כי זה אותו משקל, ואם תאמר "כמו גלמוד" הוספת תנועה, והמשקל לא הולך נכון. לכן אומרים "והתלמוד כגלמוד", וזה חרוז פנימי. אבא ע"ה היה אומר את זה בצער גדול, ובבית הכנסת בתונס היה לוקח מניפה כי חם מאד, ובקטע הזה היה מכה בה על ברכיו, ואומר: "אוי, והתלמוד כגלמוד מי יבונן". והיום יותר גרוע מזה, כי פעם העיין בגמרא היה מובן לכל אחד, ואם טועה מעירים לו והוא מקבל את ההערה, אבל היום כל אחד המח שלו אטום סתום וחתום, כי הדור שלנו זה "דור האטום" שהמציאו את הפצצה האטומית...

מאד... אבל אח"כ תיקנו "לשומרים", שיהיו שומרי העיר, כי שוטרים זה דוקא כאשר יש גנבים, ואדרבה לעתיד לבוא לא יהיו גנבים ולא יהיו שוטרים.
12. בספר הזה יש הרבה גירסאות יפות. אבל אני לא לוקח את כל הגירסאות שם לסידור שלנו, אלא רק גירסאות שהן מוכרחות ואי אפשר בלעדיהן.
13. השבוע הזה (יום שלישי ה' באב) האזכרה שלו. הוא הגיע לצפת בשנת ש"ל, למד קצת אצל הרמ"ק רבי משה קורדוביור, ואחרי שהוא נפטר היה ממשיך דרכו, אבל השיטה שלו בקבלה עמוקה הרבה יותר. ונפטר ביום ה' באב שנת של"ב.

במקום לחשוב על תשעה באב וקינות, ותיקון חצות מאן דכר שמיה?! הם מכינים את המזוודות לקראת "איזה צימר אנחנו הולכים"? צמר שחור או צמר לבן או צמר כתום, "הנותן שלג כצמר" (תהלים קמ"ז ט"ז), ומחפשים איפה להיות אחרי תשעה באב. למה עושים את זה?! צריך שיעשו תשעה באב עם הרבנים שלהם בישיבה, ויספגו את האוירה של תשעה באב. ובמיוחד אצל הספרדים, כי אין כמו הקינות שלנו לתשעה באב, שהם מלאים רגש והסגנון ברור כשמש, ובעל הקינה כשמקונן הוא משתפך, "ואשפוך את נפשי לפני ה'" (שמואל א' ט"ו). אמנם יש קינות גם מחכמי אשכנז, אבל השפה שלהם קשה מאד, ועד שתבין את הפירוש צריך לחפש את המקור, ולפעמים המקונן הופך את המלה. אבל בקינות של רבי יהודה הלוי הכל זורם כמעין הנובע. ויש סיבה לדבר הזה, כי בספרד אבותינו חיו כמו נסיכים ומלכים, והיה להם זמן ללמוד גם תנ"ך וגם דקדוק וגם גמרא וגם פסיקת הלכה, ואילו האשכנזים מסכנים חיו בגטו ובצער, ולכן לא היו יכולים לכתוב כמו שצריך. לכן לא כדאי לעשות תשעה באב מחוץ לישיבה, ואדרבה שיהיה תשעה באב בישיבה, והבחורים יראו את הכל.

עדיין לא זכינו לתשועה

ד. אבל עדיין לא זכינו לתשועה. אנשים אומרים שעוד מעט הכל יהיה בסדר, והנה טראמפ שם את השגרירות שלו בירושלים. אבל באמת אנחנו עוד רחוקים מזה, כי מה תעזור לנו השגרירות?! הרי על כל דבר עושים מלחמות, על השבת ועל לימוד תורה ועל הכותל וכו'. בימי רבו של אבא רבי חויתה כהן ע"ה בארץ¹⁰, ראה בליל תשעה באב יהודי שהכיר והוא עם נעלים רגילות, התפלא: מה קרה לו? כנראה הוא חושב שהגאולה כבר הגיעה, כי יש לנו מדינה ומשטרה!¹¹ אחרי התפלה אמר לו: אתה חושב שהמשיח

למה? כי ראשי תיבות תלמוד תורה זה ת"ת, שזה גימטריא שמונה מאות... אבל זה לא מספיק, לכן צריכים ללכת לחוץ לארץ. אבל כמה שפחות ביטול תורה זה יותר טוב.
7. כמו בקינה של רבי אליעזר הקלירי, שאומר שם "אאדה עד חוג שמים", מה הפירוש אאדה? אדא, כלומר אנוף עד השמים. למה לא אמר אדאה? כי הוא רוצה שהקינה תהיה בסדר אל"ף ב"ת ותתחיל בשני אלפי"ן, לכן לקח את המלה אדאה וכתב "אאדה". המפרשים מסבירים את כוונתו ככה.
8. בהקדמה לספר "ואל תטוש תורת אמך" (עמ' ב' ז' הקדמה שלי. אבל מחבר הספר חפץ בעילום שמו), הבאתי קטע שהענקתי משבועון "משפחה" (י"ג באב תשס"א, לפני שבע עשרה שנה): בשנת תרצ"ב שש עשרה שנה לפני קום המדינה, עוד היו המשכילים והסופרים בתל אביב (שהם לא אנשים כ"כ בסדר), מזדרזים לקרוא קינות בליל תשעה באב, דוקא בבית הכנסת הספרדי "אהל מועד" (אתם מכירים את בית הכנסת הזה? הרב עובדיה ע"ה היה נותן שם שיעורים כשהיה רב בתל אביב), יחד עם הספרדים התמימים, הקוראים בקול בכייני ועגום השובר את הלבבות. ויוציאים מבית הכנסת בשקט ובדממה, כאילו חזרו מהלווייתו של מת חביב ויקר. זו השפה של עיתונן שם. ושם כתבו עוד המשך לזה (ולא הבאתי את זה בהקדמה): פעם אחת אחרי שיצאו המשכילים האלה מבית הכנסת בליל תשעה באב, ראו בחור אחד פותח בקבוק בירה ומתחיל לשתות, ואמרו לו: אתה לא מתבייש בליל תשעה באב אתה פותח בקבוק?! והם רגמו את הבקבוק באבנים, ואמרו לו: זה כפרה עליך, אתה לא מתבייש לעשות ככה בתשעה באב!
9. האשכנזים שיהיו בריאים כתבו קינות על השואה, ואלה שכתבו אותם חוו את השואה, ובכל זאת הדברים שם קרים כמו קרח, כי הם לא רגילים לכתוב דברים כאלה. ומרוב הידיע והשכל שלהם לא היו יכולים לשלב גם רגש, לכן נראה כאילו הם מדברים על מקרה ישן שלפני חמשת אלפים שנה, ואפילו שזה דברים שראו בעיניים שלהם.
10. הוא עלה לארץ בסוף שנת תשי"ד (בחודש אב), והיה ארבע שנים רב במושב קטן ברכיה. אבל היה חולה, וכשהיה מברך שבע ברכות לחתנים, לא היה עומד אלא יושב על כסא גלגלים. ונפטר בחודש שבט תשי"ט.
11. רבי אשר מזרחי אמר באחד השירים שלו "בחורי יהיו לשוטרים", ממש דבר גדול

לעילוי נשמת העלמה חן ע"ה בת אורה תלחט"א יהושע	לעילוי נשמת הח"ה ש"ר שמים מרבים ר' פריץ סנדרס בן ווכיה ח'דאד נ"ע י' אב התרפ"ז	לעילוי נשמת אסתר איתנה בת שרה ע"ה	לרפואת יוסף חי כהן בן מסעודה	לרפואת רבקה חיה בת חנינה אסנת	לזכות ורפואה שלימה לילד נוראל בן מוריה	לרפואת השלמה של הניק וחכים נסים ציון בן בתיא ה"ו
---	---	--	------------------------------------	--	---	--

שייבנה במהרה בימינו אמן

אריה בתולה, מאזנים עקרב קשת, גדי דלי דגים. ולכל חודש יש את המזל שלו¹⁷. בקינה שם כתוב על כל המזלות קשר לתשעה באב. למשל "טלה ראשון צועק במר נפש, כי כבשיו לטבח הובלו". והכוונה שמזל טלה צועק במר נפש, כי עם ישראל שהם כבשיו הובלו כצאן לטבח. לפני כמה שנים מישהו העיר על זה (בחוברת אור תורה אב תש"ן סימון קנ"ד): איך אפשר לומר "כי כבשיו"? וכי עם ישראל הם כבשים של מזל טלה?! והרי הגמרא (שבת קנ"ו ע"א) אומרת "אין מזל לישראל", כי הם מעל המזל. וגם טלה זה עבודה זרה בכלל¹⁸. לכן צריך לעשות תיקון פשוט ויקר, "כי כבשים לטבח הובלו", שעם ישראל הובלו לטבח. וזה מה שהיה בדורנו בשואה בעוונות, נאצי אחד ימ"ש ויאבד זכרו עומד עם אקדח ביד ואלף יהודים עוברים בסך, כאשר אף אחד לא העז לומר מלה, כי יהרגו אותו על המקום (אבל גם כאשר שתקו הרגו אותם בעוה"ר). לכן לא אומרים כי כבשיו, אלא "כי כבשים", כי ישראל מעל המזל¹⁹. אני יודע שבזמנו עשו לו רעש גדול על זה (עיין בחוברת אור תורה שם סימן קס"ז). **אבל אם אמר דבר אמיתי, מקבלים אותו על אף כולם,** כי צריך לדעת שלפעמים נופלים טעויות וצריך לתקן אותם ולכן צריך לקבל את האמת ממי שאמרה, ולא להתעקש על זה²⁰.

"עדי הקם" לשון נקמה

ח. בקינות של יום תשעה באב אומרים קינה ("יום אכפי הכבדתי")

17. מה פירוש "מזל"? למשל בחודש ניסן נראית קבוצת כוכבים בשמים שדומה לטלה, ובחודש אייר נראית קבוצת כוכבים בשמים שדומה לשור, וכן על זו הדרך.

18. המצריים במצרים עבדו למזל טלה. ולכן נאמר לישראל "ויקחו להם איש שה לבית אבות" (שמות י"ב ג'), "ואכלו את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות" (שם פסוק ח'). **למה כתוב "ועצם לא תטעו בו"** (שם פסוק מ"ו)? הזוהר (פרשת פינחס דף ר"נ ע"ב) אומר טעם לזה, **כי כל מי שעובר על העצמות האלה יודע שזה עצמות של כבש, ויבין מזה שאנחנו לא עובדים את הטלה.**

19. בזמנו חכם אחד כתב להרמב"ם: בדקתי ע"פ המזלות וראיתי שאנחנו נמצאים בשפל שאין כמוהו, ולכן הערבים מכריחים אותנו להתאסלם, מה עושים? הרמב"ם באגרת תימן עונה לו: **תעזוב את השטויות האלה, תרחץ שכלך מזה כמו שמכבשים הבגדים המלוכלכים מלכלוכם.** כלומר תשטוף את המח שלך כי הוא כמו בגד מלוכלך. אבל אילו הרמב"ם לא ידע אצטגנינות, אולי היה יכול החכם ההוא לטעון: מסכן אתה לא יודע את זה, ואם תלך לרב-איצטגנין היה מראה לך כוכבים ברקיע בצהרים. אבל הרמב"ם למד וידע את הכל, ואמר שזה הבל וריק. והמשיך וכתב לו: אני יודע את החשבון הזה, ולפי זה כל תשע מאות ששים שנה הכוכבים חוזרים לאותו מצב, ואם תלך אחורנית תשע מאות ששים ועוד תשע מאות ששים תמצא שבימי דוד ושלמה שעם ישראל היו למעלה למעלה ג"כ המצב היה כזה, אז איך תאמין בהבלים האלה?!

20. פעם שאלו את הרב פיינשטיין על חידוש שהדפיסו מכתב יד ישן של רבי יהודה החסיד וכתוב שם שיש קטע בתורה שכתב דוד המלך. ואמר שצריך למחוק את זה, כי זה נגד האמונה שכל התורה נכתבה ביד משה רבנו, ואף אחד לא מוסיף ולא גורע כלום, ובפרט שלא בטוח שרבי יהודה החסיד כתב את זה. ובאמת במהדורא השניה מחקו את זה. פעם היה כתוב בתפלות לפני תקיעת שופר של האשכנזים "שוע שר הפנים", והרי זה שמו של אותו האיש, ואיך בין תשר"ת לתש"ת ולת"ת נכנס הפלוגי הזה? אלא **מתברר שבדפוסים ישנים היה כתוב "ישעיהו"**, שזה שם המלאך שמעביר את התקיעות, למה? כי הראשונים לא כתבו תר"ת אלא "קר"ק" (האות קר"ף של מלת תקיעה), והמלה קר"ק עולה ארבע מאות וגם המלה ישעיהו עולה ארבע מאות (ואחת). לכן זה הנוסח האמיתי. אלא שהצנזור המומר המגיה בבית הדפוס בלבב את המח. וכי אסור לתקן את זה? בוודאי שמתקנים את זה. בהוצאת אשכול תיקן ולא אכפת לו מכלום. חכם אחד הלך לרבנים כאן, ואמרו לו שאסור לתקן את זה. אבל איך יתכן שלפני שגומרים את השלושים קולות בראש השנה מכניסים שם אותו האיש? אולי תכניסו גם את מוחמד? הרי הוא יקנא שמכניסים רק את ישוע ולא אותו... לכן לא אומרים לא זה ולא זה, "לא זה זה שיש בהם רוח חיים" (בבא קמא ב' ע"א), ומוחקים את שניהם, כי הנוסח המקורי הוא אחרת (ועיין בעלון מס' 30 הערה 14). ויש מאמר שלם של **רבי יהודה** (זולטניק) **אבידע** (הוא עיברת את שם המשפחה שלו) שכותב שזה שיבוש שנפל בכל התפלות של האשכנזים (חוברת סיני קובץ ל"ב). אבל אנחנו הספרדים פטורים מזה, כי לא אומרים את כל השמות של המלאכים בזה.

ולכן כאשר אתה מעיר לאדם על טעות, הוא חוזר לך על הדברים שלו פעם פעמיים ושלוש, כי הוא לא מביין¹⁴. "גלה עיון מישראל כי נלקח ארון האלקים" (ע"פ שמואל א' ד' כ"ב). **בחיי הרב עובדיה ע"ה לא כל אחד היה יכול לכתוב מה שירצה, כי אז היה יורד עליו שלא ישתבש ולא ישתגע, אבל עכשיו שהלך לעולמו כל מי שיש לו מח ועט ביד יכול לפלפל ולבלבל כמה שירצה. זה מה שאומרים "והתלמוד כגלמוד", כי היום אנשים לא יודעים ללמוד, והם כותבים ומפרסמים את הדברים שלהם. אמנם הרב אומר שאדרבה צריך לכתוב חידושים, "וקנה לך חבר" (ע"פ אבות א' ו'), אבל אם אין לו שכל איך יקנה חבר?¹⁵ למה מגיע דבר כזה? כי כאשר מלמדים תלמידים לכתוב חידושים, לא אומרים להם "תביא את החידוש שלך ואבדוק אותו", אלא כל אחד שיש לו כתב וסגנון יפה, נותנים לו שיכתוב ויזרום איך שירצה, "הנבא אל הרוח" (יחזקאל ל"ז ט'). **אבל אם היו לוקחים את התלמיד בילדותו, ואומרים לו שלא יכתוב שטויות, הוא לא יגיע לזה¹⁶.****

וכי אנחנו כבשים של מזל טלה?!

ז. אחרי תפלת ערבית בתשעה באב, אומרים קינה שחיבר אותה הקלירי, "אז בחטאינו חרב מקדש". ושם כתובים כל שנים עשר המזלות, **טש"ת סא"ב מע"ק גז"ד** - טלה שור תאומים, סרטן

14. השבוע אחד כתב על השאלה הידועה של המגן אברהם (סימן תצ"ד): **למה אומרים בחג השבועות שזה ששה בסיון "זמן מתן תורתנו", והרי לפי ההלכה מתן תורה היה למחרת ביום ז' בסיון.** והחכם הזה עונה, שלפי דברי הרמב"ם יוצא שהתורה ניתנה בששה בסיון, "והכל ברור ושפיר ונכבד ויקר ונפלא". אבל חכם גדול שכמוך. הרי כבר אמר את זה המגן אברהם שם, שלפי דעת הרמב"ם לא קשיא מידי. אבל הקושיא לדין שאנחנו לא פוסקים כמו הרמב"ם בשלש ושש עונות (עיין י"ד סימן קצ"ו סעיף י"א). על הקושיא הזאת, תירצו בעל תורה תמימה (פרשת משפטים פרק כ"ד אות ל"ה) ורבי שאול כהן (נתיב מצוותי עמי ר' בנ"ה) שאנחנו אומרים "זמן" מתן תורתנו ולא יום, והכוונה שכל התקופה הזאת זה זמן מתן תורה, כי מתחילים ימי ההגבלה וממשיכים הלאה וזה לא יום אחד (עיין בעלון מס' 115 אות ב'). והוא מקשה על זה: הא גופא קשיא, למה לא נעשה חג השבועות בז' בסיון ונאמר "יום" ולא זמן? אבל שתהיה בריא, הרי הגמרא (ראש השנה ו' ע"ב) אומרת שחג השבועות לא חל תמיד בששה בסיון, אלא לפעמים חל בחמשה בסיון ולפעמים בששה בסיון ולפעמים בשבעה בסיון, כי זה תלוי איך היו חודשים ניסן ואייר, אם שניהם מלאים אז שבועות בחמשה בסיון, ואם ניסן מלא ואייר חסר (כמו היום) אז שבועות בששה בסיון, ואם שניהם חסרים אז שבועות בשבעה בסיון (אמנם היום יש לנו לוח שנה וחל תמיד בששה בסיון, אבל פעם לא היה זה). וא"כ איך נאמר "יום"? הרי זה יכול להשתנות כל שנה. לכן אומרים "זמן" שהכוונה תקופה. אלו דברים פשוטים. לפני חודשים-שלושה הוא כתב שמצא דבר שאף אחד מהאחרונים לא גילה אותו, מה הדבר הזה? הרמב"ם (פ"א מהלכות תרומות הכ"ו) **כותב שתומות ומעשרות בזמן הזה מדרבנו,** כי כאשר אין יושביה עליה, כלומר חלק גדול מהיושבים של ארץ ישראל נמצאים בחוץ לארץ, זה רק מדרבנו ולא חובה מן התורה. מנין הדבר הזה להרמב"ם? בגלל שכתוב "כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם". והמפרשים מעירים שאין פסוק כזה על תרומות ומעשרות. אבל הוא אומר והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן" (ויקרא כ"ג י'). אולי מצא אותו עם מחשב ואולי בלי מחשב, אבל הפסוק הזה כתוב בהנפת העומר, ולפי דבריו בבית שני שלא היו כולם יושבים בארץ ישראל, אז הבאת העומר היתה רק מדרבנו, וא"כ איך אפשר להקריב את העומר על המזבח, "והניף את העומר לפני ה'" (שם פסוק י"א), והרי הוא חולין בעזרה, כי מן התורה לא היו חייבים בעומר. אלא מוכרח שהמציאה שלו טעות, "אלו מציאות שלו ואלו [אין] חייב להכריז".

15. ואין תיקון לזה, כי אם תענה לו משמע שהוא בר סמכא ומישהו מתווכח איתו, וגם אין טעם לזה כי הוא יחזור לך על אותם הדברים, לכן תענה פעם אחת, ואם גם זה לא עניית עוד יותר טוב... שיגיד מה שירצה.

16. **רבי אהרן קוטלר ע"ה** היה גאון עולם, ופעם חתנו פירש פירוש בגמרא (או ברש"י), והוא כעס עליו וכמעט אכל אותו, מה אתה משבש?! הוא התפלא: מה עשיתי?! אמר לו: אם שיבוש כזה ישאר בראשך, מחר תגדל עשרים תלמידים משובשים כמוך! לכן תדע שזו טעות, ולא מפרשים ככה. וחתנו נדהם מזה. אבל היום אין אדם שיכול לומר דבר כזה, כי כל אחד שתעיר לו הערה הוא יענה לך "ואיפוך אנא", "ואיפוך אנא", אין מה לעשות איתו.

053-6652663

ספרי תורה | תפילין | מזוזות | מגילות ועוד

תתן הנחה לבאים דרך העלון

בית אל, וגם בשיבה עושים ככה²². ועוד מנהג אחר בזה, הרמב"ם (פ"ה מהלכות תעניות הי"א) כותב: מנהג קצת החכמים בתשעה באב, שלא להניח תפלין של ראש אלא רק תפלין של יד. אבל היום לא עושים את זה. הרב עובדיה ע"ה כותב שהמנהג הנכון ביותר כמו חסידי בית אל, להתפלל כל התפלה בטלית ותפלין בבית הכנסת. והוא שינה את המנהגים בירושלים שכולם יעשו ככה. (עיין חזון עובדיה-ארבע תעניות עמ' ס"ו והלאה).

קדיש אחרי ההפטרה

יא. אומרים קדיש אחרי ההפטרה, כדי שלא להפסיק בין קריאת התורה של השלישי (שהוא מחובת הקרואים) להפטרה. לכן גומר את ההפטרה ואח"כ יאמר קדיש. הרב עובדיה (חזון עובדיה-ארבע תעניות עמ' שפ"ב) מביא הרבה פוסקים שכותבים ככה.

קריאת ספר "איוב" ביום תשעה באב

יב. במשך היום קוראים "איוב", ולא לדלג את זה. יש כאלה שקוראים רק את הפרקים של "זיען איוב", אבל "זיען" פירושו שענה על דברי משהו אחר, וכי הוא ענה לקירות?! אלא שקשה להם לקרוא הכל כי זה ארוך מדי. בג'רבא קראו את כל ספר איוב, והיו זקנים בגיל מבוגר שכבר לא היו רואים בעינים, וכשמגיע הפרק שלהם היו זוכרים את כולו, ולא משמיטים אפילו געיא אחת²³. אמנם בספר איוב רואים הרבה עומק וחכמה, אבל כאשר מתעסקים בו יותר מדי מרגישים הרגשה לא טובה, כי הוא מדבר על היסורים שלו, "חנוני חנוני אתם רע"י (איוב י"ט כ"א). אבל יש אומרים שאיוב לא היה ולא נברא, אלא משה רבנו כתב אותו (בבא בתרא ט"ו ע"א). למה? רבי מתתיה שטראשון (בהגהותיו שם י"ד ע"ב) כותב שמשה רבנו רצה לעודד את ישראל בגלות מצרים, ולומר להם שיידעו "סוף טוב הכל טוב"²⁴, לכן כתב להם ספר "איוב", והיה מוליך ומביא אותו לישראל, כאשר הם מעונים בעבודה קשה בחומר ובלבנים בגלות מצרים, ואומר להם: תראו בספר הזה שכמה שסבל איוב אח"כ עבר הכל. כתוב שם: "ויוסף ה' כל אשר לאיוב למשנה" (איוב מ"ב י'), כלומר שה' נתן לו הכל

22. פעם בחור מהישיבה הלך ביום תשעה באב למושב ברכיה, כי חשב שזה "סניף של כסא רחמים"... אבל לא מצא מנין בבית הכנסת, והתפלא: לא מתפללים כאן בתשעה באב? אמרו לו: אדוני, אתה לא יודע כלום, תפתח ספר ברית כהונה (א"ח מערכת התי"ו אות י"א) ותראה שככה המנהג בג'רבא, שכל אחד מתפלל בבית ואח"כ הולכים לבית הכנסת לומר קינות, "וישתוק הים מעלינו" (ינה א י"א).

23. פעם (בשנת תשכ"ו) ראיתי זקן בגיל תשעים ביום כיפור, בבית הכנסת העתיק "אלגריבה" בג'רבא, שאמר לאנשים שם "שואו זמרה ותנו תוף" (תהלים פ"א ג'), והם התפלאו: כולם אומרים שאו. באו אלי, ואמרתי להם שיש גירסא זאת, ומתברר שזו הגירסא הנכונה לפי הרד"ק (מכלול דף קל"ח סע"ב) ומנחת שי (תהלים שם), שואו זמרה ותנו תוף. וככה יש כאלה שזוכרים את הכל.

24. זה ראשי תיבות "ס"ט" שכותבים הספרדים. אנשים לא יודעים מה זה, והאשכנזים חושדים בנו שזה ראשי תיבות ספרדי טהור, ושואלים: מי אמר לו שהוא טהור? אולי הוא טמא... אבל לא התכוונו לזה. ויש אומרים שזה ראשי תיבות "טין טין", ופירושו רפש וטיט. אבל האמת לא כך ולא כך, אלא ס"ט האמיתי פירושה סיפיה טב, שאדם מאחל לעצמו שסופו יהיה טוב. ויש לנו עשרים הוכחות מכל הראשונים והאחרונים על זה. מה השטיות האלה "ספרדי טהור"? איך זה יכול להיות בשעה שהגאון חכם צבי חותם בכל התשובות שלו "צבי אשכנזי ס"ט", אתה אשכנזי או ספרדי טהור? וגם בנו היעב"ץ חותם ס"ט, כי אביו אמר לו שפירושה סיפיה טב, כי "סוף טוב הכל טוב". (ועיין בחוברת אור תורה תמוז תשמ"ג סימן ק"ג, ואיייר תשס"ט סימן צ"א בהערה, ושבת תש"ע סימן ס"ד, ובספר אסף המזכיר ערך ס"ט).

על הריגת זכריה, שלא רצה למחול על כבודו, עד שבא נבוזראדן ומצא דם רותח, והתפלא: מה הדם הזה? אמרו לו: זה דם של הקרבנות בבית המקדש. לקח כבשים ועזים ופרים ואף אחד לא דומה לדם הזה. עד שתפס אותם בכח שיגידו לו את האמת, ואמרו לו: היה לנו נביא "זכריה בן יהוידע" שנותן לנו מוסר, וקמנו עליו והרגנו אותו. וזה היה מאתים שנה לפני כן. ושם כתוב: "ולא שקט עדי הוקם ועד הפליא פליליה", מה זה "עדי הוקם"? הדם של זכריה לא שקט עד שהוא קם?! אבל בשנה האחרונה שאבא ע"ה היה בחיים, קראתי את הקינות בשיבה שלו בתנוס, ואמרתי לו: זו טעות, וצריך לומר "הקם" הקו"ף בדגש, כי זה מלשון נקמה, כמו "אך אם יום או יומים יעמוד לא יקם כי כספו הוא" (שמות כ"א כ"א). אבא ע"ה אמר לי: נכון. אח"כ פירסמתי את זה בשם אבא בחוברת אור תורה בשנים הראשונות (תמוז תשל"ה עמ' ס"ד), והרב דבליצקי (שם חודש אב עמ' צ"ה) כתב אלי: כבר קדמו לגאון ז"ל הרב דניאל גולדשמיט (בספר הקינות שלו). זה מי שהדפיס את הקינות של האשכנזים, והם קוראים את הקינה הזאת, שרבי יהודה הלוי כתב אותה²¹. ולכן צריך לומר "ולא שקט עדי הקם" בדגש.

"במקום מפה יפה, ותסר צעיפה"

ט. בהמשך כשמוציאים ספר תורה, אומרים "במקום אשרי העם, איכה זהב יועם" וכו'. וכל פעם מסיימים בפסוק. באחת הפעמים כתוב: "ובמקום מפה יפה, וחסר צעיפה". מה הפירוש וחסר צעיפה? אין פסוק כזה. ראיתי גירסא יפה מאד בספר מנחם ציון: "ותסר צעיפה", וזה לשון פסוק "ותסר צעיפה מעליה ותלבש בגדי אלמנותה" (בראשית ל"ח י"ט). והכוונה שבמקום מפה יפה על הספר תורה, הורידו את הצעיף שלה, כי יש שמלבישים את הספר תורה במעיל שחור, ויש שלא מלבישים עליו כלום. לכן אומרים "ותסר צעיפה", וגם מפיק בה"א. ומי שיכול יתקן בסידור שלו לתשעה באב, או שיקח את הסידור של הישיבה ושם הכל מתוקן.

המנהגים בהנחת תפלין בתשעה באב

י. בהנחת תפלין בתשעה באב, יש כמה מנהגים בזה. יש מנהג שמניחים תפלין ומתפללים כל התפלה כולה בבית, ואח"כ הולכים לבית הכנסת לומר קינות. וככה נהג אבא ע"ה, כי בבתי-הכנסת בתנוס לא היו מניחים תפלין כדעת מרן. אבל היה משתדל להתפלל בהנץ, כדעת משנה ברורה (סימן נ"ח בביאור הלכה בד"ה ומצוה) והחזון איש (פאר הדור ח"ב עמ' ל' וח"ג עמ' כ"ד), שאם אדם מתפלל בהנץ מותר לו להתפלל ביחיד, כי עדיף הנץ ביחיד מאשר בציבור אחרי הנץ. ולכן כיון שהיה מתפלל ביחיד אז היה מתפלל בהנץ (ועיין בשו"ת איש מצליח ח"א סימן ט"ו עמ' ר"ל והלאה בנד"מ, ובחוברת אור תורה טבת תשמ"ז סימן ל"א אות א'). ויש מנהג הפוך, שמניחים טלית ותפלין בבית וקוראים ארבע פרשיות, ואח"כ הולכים לבית הכנסת ומתפללים כל התפלה שם בלי תפלין. ויש מנהג אחר, שמתפללים כל התפלה בבית הכנסת עם תפלין כמו שצריך. ככה נוהגים חסידי

21. וכמוקינת "ציון הלא תשאל" שרבי יהודה הלוי, והם קוראים אותה. אמנם אנחנו לא היינו קוראים את הקינה הזאת, אבל עכשיו נוהגים אצלנו לקרוא אותה.

או בטלפון: 03-3080800
או באתר 'אורו של מרן'
www.oroshelmaran.com/shabat

הצטרפות
קצרה ופשוטה!
*6665

כפול, הנה בהתחלה היו לו שבעה בנים (א' ב'), ובסוף הספר כתוב "שבענה" בנים (מ"ב י"ג), והכוונה ארבעה עשר בנים²⁵.

המשיח נולד ביום תשעה באב

יג. המדרש (איכה רבה פרשה א' פסקא נ"א) אומר שביום תשעה באב נולד המשיח. ולכן נהגו לשבת על הכסאות מחצות היום, ולא על המזרון וכדו' כפי שעשו עד חצות. ואומרים לילדים: עכשיו הרגע שנולד המשיח. הנשים מתחילות להתעסק באוכל, שוטפות את הירקות ואת הבשר (אם אוכלים בשר בערב). **הרב מרדכי אליהו ע"ה** סיפר סיפור מיוחד על הרב חיד"א בזה: פעם אחת הרב חיד"א היה בליוורנו באיטליה, ושמע שהנשים נוהגות בחצות היום של תשעה באב לרחוץ ולנקות ולשטוף את הבית. אמר להם: אסור לעשות את זה, הרי כל היום אסור בחמש תעניות שזה גם רחיצה, איך אתן נוגעות במים?! אחרי כמה ימים, היה הולך בדרך שם. והנה ראה שתי נשים מראות עליו באצבע, כביכול "זה אלי ואנוהו". אמר למשרת שלו: הן מדברות באיטלקית ואני לא מבין אותם, תשאל אותם מה קרה? שאל אותם, ואמרו לו: הרב הזה שאתה הולך איתו לא מאמין במשיח. החיד"א שמע את זה, ונבהל: למה הן אומרות עלי ככה? אמרו לו: אנחנו היינו רוחצים ומנקים את הבית בחצות היום של תשעה באב, מכח האמונה שהמשיח יבוא, ואתה אמרת לנו לבטל את זה, זאת אומרת שאתה לא מאמין בזה. הרב חיד"א אמר להם: אוי ואבוי לי שאמרת ככה, בוודאי

25. אבל בנות נשאר רק שלוש. למה לא קיבל שש? כיל צריך להרבות בבנות... אלא שהן היו יפות מאד ומוכפלות ביופי, "ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ" (שם פסוק ט"ו), וזה מספיק.

שאני מאמין במשיח, תרצו, תשטפו, תנקו, תקרצפו ותקרדו... וזה חיזק אותם. מי אמר שהסיפור הזה נכון? יש לו רמז בברכי יוסף (סימן תקנ"ט סוף סק"ז) שכתב: מצאתי כתוב שרבות בנות עוסקות בתשעה באב אחר חצות, לכבד הבית ולהציע המטות ושאר תיקוני הבית, וזה מנהג קדום לנשים בערי איטליה, ויען שהם חלושי אמונה ודעתם קצרה, חיזקו את ידיהן לקבוע בלבן אמונת הגאולה, לבל יתיאשו מן הגאולה. והחזון עובדיה (ארבע תעניות עמ' ש"ד) מביא את זה. **אמנם אנחנו לא עושים את זה, רק מטאטאים את המקום בלבד.** אבל בימי הרב חיד"א עשו ככה, ואמר שאין בעיה בזה.

"אין לך קץ מגולה מזה"

יד. היום יש כמה דברים שאתה רואה בהם סימני גאולה, ואי אפשר להכחיש את זה, כי מי שיאמר שזה דרך הטבע הרי זה שקרן גמור. פעם הפירות של ארץ ישראל היו הכי גרועים בעולם, כי התפוחים היו קטנים מאד כמו "זערור", אבל היום כל תפוח בן פורת יוסף. בתונס אין תפוחים כאלה, ומדי פעם היו מביאים תפוחים אגסים ובגנות גדולים מאמריקה. אבל בארץ ישראל יש לנו הכל משלנו²⁶. הגמרא (סנהדרין צ"ח ע"א) אומרת: אין לך קץ

26. לפני קום המדינה, היה זקן אחד שהלך לשוק "מחנה יהודה", וראה שאין שם פירות בכלל, רק תפוח אחד יבש ומצומק. אחרי כמה שנים בא לשם וראה תפוזים, לקח תפוז ושאל את המוכר: תגיד לי זה תפוז או כדור? אמר לו: זה תפוז. התפלא: איך זה יכול להיות?! אמר לו: **התפוזים שלנו גדלו כמו כדורים...** פעם הייתי באמריקה, ורציתי להביא לבית מ"זמרת הארץ", והנה מצאתי אחד מוכר תפוזים שם, שאלתי לו: כמה עולה תפוז? אמר לי: שנים-שלושה דולר. אמרתי לו: אני ישראלי, התפלא: אתה ישראלי? איך תקנה תפוזים כאלה? הרי מה שיש לנו באמריקה אצלכם בארץ ישראל זה סוג ד' וזורקים אותם לפח, ואתה משלם ד' על ד'? אמרתי לו: מה הכוונה שלך?

בגני בוגרי ממלכת התורה "נפת רחמים"

ברגשי גיל ואחוות אחים, שמחים אנו לבשר על קיומו של מועמד 'נפס בוגרים', מפגש אחדות של כל בוגרי הישיבה לדורותיה, כאיש אחד בלבד אחד.

הכנס יתקיים א"ה בהיכל ישיבתנו הקדושה במועמד מרנן ורבנן רבני הישיבה שליט"א ביום שלישי י"ב אב התשע"ח (24/7/18)

בתוכנית:
 בר קבלת פנים: 15:30
 דברי תורה מפי הרבנים: 16:30
 שעת סיום: 19:00

מסאת המקום המצומצם, הכנס מיועד לבוגרי הישיבה בלבד. ברוכים הבאים בשם ה' הויעדה המפינה

כסא רחמים
 סניף עמנואל

הרישום נמשך

לאור סיום פרויקט בניית חדרי הפנימייה החדשים והמרווחים בישיבתנו הקדושה

ישנה אפשרות לקבל עוד בחורים לשנה"ל הבאה
 (גם לשיעורי ב'ג')

בישיבתנו הקדושה הסניף של "כסא רחמים" ביישוב עמנואל (כ-35 דקות נסיעה מהמדבר) בהנהגתו ובהכוונתו של מרן שליט"א

רמה לימודית גבוהה כמסורת הישיבה	עבודה על יראת שמים פנימית	צוות ת"ח, מקצועי, מסודר ואיכפתי	יחס אישי וחם, מלגות לתלמידים	אווירה פסטורלית, נעימה ושמה
---------------------------------	---------------------------	---------------------------------	------------------------------	-----------------------------

לקביעת ראיון ומבחן לרישום, ניתן להתקשר:
 הרב אריה 050-4125900 הרב אורי 054-8463584

בברכת התורה, ההנהלה

מגולה מזה, שנאמר "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא" (יחזקאל ל"ו ח'). **הגאולה מתקרבת, ואי אפשר להעלים עין מזה.**

הקב"ה נותן חכמה לעם ישראל

טו. ולא רק בדבר הזה, אלא עוד כמה וכמה דברים שרק הישראלים יודעים להמציא אותם. בתאילנד השבוע נתקעו נערים במערה בלב האדמה, והביאו להם מכאן את המכשירים הטובים ביותר להציל את הבחורים האלה. יש ברכה לארץ ישראל ב"ה. הגרמנים הארורים היו אומרים: מי קבע שאתם עם חכם ונבון? "עם חכם ונבון בלע סבון". אבל אנחנו באמת עם חכם ונבון, ואילו אתם בלעתם סבון... כי התורה מעידה: "אשר ישמעון את כל החקים האלה, ואמרו רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה" (דברים ד'ו). היום יש עוד דבר שהמציא יהודי, נקרא "ויז", שאתה נכנס לאוטו והוא אומר לך תיזהר בנהיגה, ימינה ושמאלה בעוד 300 מטר ובעוד 600 מטר, איפה זה כתוב בתפלה? "ונתנו ידידים זמירות שירות ותשבחות", ונתנו ידידים זמירות ראשי תיבות "ויז"..."²⁷ הקב"ה נותן חכמה לעמו ישראל, כי הוא אוהב אותם. ולמרות שאנחנו לא בסדר, ולמרות שמתגעעים ועושים מצעד הטפשות, מצעד הבערות, מצעד הסכלות, מצעד האיוולת. אבל יום אחד ייגמרו כל המצעדים האלה, ואדרבה צועדים לקראת התורה.

מלאכה בתשעה באב

טז. בחזון עובדיה (ארבע תעניות סוף עמוד שכ"א) כתוב דבר תמוה, ואיני יודע ליישב אותו. הרב האריך להוכיח שלכל הדעות אין איסור לעשות מלאכה בליל תשעה באב, ורק ביום תשעה באב זה תלוי במנהגים.²⁸ והוא כותב שם: אפילו במקום שנהגו איסור, אינו אמר לי: אתה משלם דולרים על תפוזים כאלה סוג ד' ד'?! אל תקנה, חבל על הכסף שלך. ואז הבנתי מה זה "ארץ ישראל".
27. ויש גם "מובילאי", שנועד למנוע התנגשות בין שתי מכוניות. אמנם זה עוד לא התפתח, אבל זה דבר נפלא, ואם זה יתפתח הרי ימכר לעולם כולו במיליארדים של דולרים.
28. בתונס היו עושים מלאכה בתשעה באב. פעם רבי דוד כטורזה ע"ה הרב הראשי לתונס אמר לאבא ע"ה: דע לך, כל מקום שכתוב בשלחן ערוך "מקום שנהגו לעשות מלאכה ומקום שנהגו שלא לעשות מלאכה", בתונס כולם עושים מלאכה, כי אי אפשר

מנהג ורשאים לבטלו, "וכדברי רש"י תענית י"ג עמוד ראשון". וזה תמוה מאד, כי רש"י שם (בד"ה כשאמרו) כותב: מכאן משמע שמלאכה מותרת בליל תשעה באב, "ואין מפרסמים הדבר". למה? כי המנהג היה שלא לעשות מלאכה, ולכן רש"י לא רצה לפרסם את ההיתר הזה.²⁹ ואיך אפשר לומר שרש"י אומר לבטל את המנהג הזה?! ובאמת זו דעת אור זרוע (ה"ב סימן תמ"ג) שהביא למעלה שם, אבל רש"י לא כתב ככה. ומשום מה הרב החליף דברי אור זרוע בדברי רש"י. ומי שיכול ליישב, אדרבה תבוא עליו ברכה.

ברכת "שעשה לי כל צרכי" בתשעה באב

יז. לא מברכים בתשעה באב ברכת "שעשה לי כל צרכי", למה? כי הולכים בלי נעלים, או עם גרבים או עם נעלי בד. אמנם הרב עובדיה ע"ה סובר שמברכים את הברכה הזאת, כי היום אפשר ללכת עם נעלי בד (חזון עובדיה-ארבע תעניות עמ' ש"ב). אבל יש תשובה על זה, שאמנם אפשר ללכת עם נעלי בד, אבל כשאתה לובש נעלים של עור אתה לא מרגיש כלום, ואילו כשאתה לובש נעלי בד אדם מרגיש את הקור ואת החום, אם הקרקע חמה אתה מרגיש חום ואם הקרקע קרה אתה מרגיש קור. ולכן נהגו מאז ומתמיד לא לברך "שעשה לי כל צרכי" ביום תשעה באב.

הולכים יחפים גם במקום של גוים

יח. מרן (בבית יוסף סימן תקנ"ד) מביא דעת חכמי אשכנז, שאם אדם הולך ברחוב של הגוים מותר לו ללבוש נעלים, כי ילעיגו עליו בזה. (ויש מחלוקת אם אפשר להתיר רק כשזה רחוב של גוים, או אפילו רחוב של ישראל ויש גוים אחדים ברחוב). ותמה מרן על זה: מה אכפת לך שילעיגו עליך?! הרי זה יום תשעה באב ואסור ללבוש נעלים. ויש לי ראייה כדעת מרן, כי קראתי בשם סופרים רומאים שהיו בזמן החרבן בימי אדריאנוס ימח שמו וזכרו, שלא די לו מה שעשה עם בר כוכבא והרג לפחות חצי מיליון יהודים³⁰, אלא להם לחיות בלי עבודה, והם כמו "בני מחוזא" של הגמרא (בבא מציעא ע"ז ע"א) "דאי לא עבדי חלשי", כלומר אם לא עובדים נחלשים, ולכן כולם עובדים שם. אמנם מי שעושה מלאכה בתשעה באב אינו רואה סימן ברכה (תענית ל' ע"ב), אבל לא אכפת להם מזה, כי העיקר שיהיה להם קצת כסף וזה מספיק.
29. ויש דבר כזה בכמה מקומות, ציינם מהר"ץ חיות (בחייושי שבת דף קנ"ג ע"ב), ויש להוסיף: הרמ"א בא"ח (סימן שי"ז סעיף ג'). ע"ש.
30. רק שלא נשאר מהם מי שיתעד את זה. בגמרא (גיטין נ"ז ע"ב) כתוב שהרג ארבע

כי אשמרה שבת אל ישמרני!
מצטרפים לעצומה
הקוראת לחברת החשמל
להעסיק נכרים
ביום השבת
ובכך לעבוד לשימוש בחשמל
כשר לפי כל הדעות!
העצומה ביוזמתו של הגאון הרב בנימין חותה שליט"א
ובברכתו ובתמיכתו של מרן ראש הישיבה שליט"א
שאף הצטרף לעצומה.

הצטרפות קצרה ופשוטה! *6665

או בטלפון: 03-3080800
או באתר 'אורו של מרן'
www.oro shelmaran.com/shabat

בזכותך!
עוד 500 אנשים יזכו ללמוד ב"בית נאמן"

בתרומה של 520 ₪
דוך זכאי להנציח שם
לברכה. הצלחה ולע"נ

בתרומה של 260 ₪
דוך זוכה לחיות שנות בחיפה של
500 עלוני "בית נאמן"

לפרטים ותרומות:
052-7120554 | 08-6727523
או באתר: http://yh4.vp4.me/new

אפשר לתרום גם ע"י נדרים

נשורה משמחת
לאלפי הנופשים בצפת והאיזור
עלון בית נאמן שיעורו השבועי של
מרן ראש הישיבה רבינו מאיר מאוזר שליט"א
פוחנה לכם בלמעלה מ-100 בתי כנסיות
בצפת והאיזור

בברכת וקווי ה' יחליפו כח
ארגון חיים שאל

לפרטים
050-4112655

חייב שאל
לפינה חן חיים שמעון מקריל והאיש ובשר ה' אליהו לירל

שאבא ליקט שם פסוקים מתאימים של תורה ונביאים וכתובים ומשנה וגמרא וזוהר, וזה מובא בסידור שלנו לתשעה באב (עמ' 402). וכל אחד יקרא אותם עם טלית ותפלין, ולפחות יקראו את התנ"ך. **במוצאי תשעה באב לא צריך לחכות עד לזמן רבנו תם.**

הגאון הצדיק רבי שריה דבליצקי זצוק"ל

כא. כעת שמעתי בשורה לא טובה, שבשבת נפטר הרב שריה דבליצקי זצוק"ל, שהיה אדם צדיק חכם חסיד וקדוש, והיה מיוחד במינו. לפני שבוע היה בבית החולים מעייני הישועה, והשבת הלך לעולמו. בזכותו הקב"ה יגן על עם ישראל, ויבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות.

השיעור לרפואת הפצועים בדרום

כב. יהי רצון שהלימוד הזה יהיה לרפואת הפצועים בדרום, כי הארורים האלה "והרשעים כים נגרש" (ישעיה נ"ז), עשו עפיפונים עד שיועפו מן השמים, וראו שאף פעם לא פגעו ביהודי כהוא זה, אז עכשיו זרקו כמאתים טילים. והנה יש ארבעה פצועים קל ופצוע אחד בינוני. אבל הם יעשו טילים והקב"ה יחזיר להם כפלי כפלים, "טוב י"י לכל" (תהלים קמ"ה ט') ראשי תיבות טיל, "ורחמי על כל מעשיו" (שם). אמנם **רבי ינון חורי ע"ה** אמר שזה ראשי תיבות **עכו"ם**, שה' מרחם גם על עליהם, אבל אלו לא עכו"ם אלא חיות טרף, ולכן ה' לא ישאיר להם פליט ושריד. ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

אל מלא רחמים, יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת, בתי העלמה **גאולה עדנה בת אסתר ז"ל**, תהא נשמתה צרורה בצרור החיים, אמן כן יהי רצון.

מי שברך אבותינו הקדושים, הוא יברך את כל השומעים דרך "קול ברמה", ואת כל הקוראים **במשך השבוע בעלונים של "בית נאמן"**, ובתנאי שיתקנו בספריהם את כל ההערות שאמרת, כי אם אני מדבר באויר לא עשינו כלום. תזכו ותאריכו ימים ושנים טובות, ונזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו, אמן ואמן.

שבוע הבא (שבת ואתחנן) לא יהיה עלון

שאח"כ לקח את ירושלים, והפך אותה לעיר של עבודה זרה וקרא לה "איליה קפיטולינה", וגזר שאסור ליהודים לגור שם. חוץ מיום אחד בשנה ביום תשעה באב, שנתן להם רשות ליכנס לירושלים. הסופר הרומאי כותב: "היהודים היו באים ביום תשעה באב, יחפים רעבים וצמאים, ומשלמים פרוטה שיוכלו ליכנס לבכות על הכותל הזה". מכאן רואים שהיו יחפים גם במקום שכולם גוים, כי "נעילת הסנדל" אסורה בלי חכמות.

"צוחק מי שצוחק אחרון"

יט. הרומאי הזה בסיפור שם צוחק על היהודים, אבל שיצחק עד מחר, צוחק מי שצוחק אחרון, שנאמר "ותשחק ליום אחרון" (משלי ל"א כ"ה)... איפה רומי היום? לא נשאר ממנה מאומה, לא מהדת שלה, לא מהשפה שלה, לא מהתרבות שלה, לא מהעוצמה שלה, לא נשאר כלום³¹. אמנם יש מקום בעולם שנקרא "רומא", אבל לא שוה כלום, ו"ארץ שפל רומי", רומי נפלה לארץ לא נשאר ממנה כלום. צריך לדעת שהקב"ה רוצה קצת סבלנות, כי הוא מחכה לעם ישראל שיחזרו בתשובה. **ורק אם יסודר הענין הזה של החשמל בשבת זה כבר מביא את המשיח.** "חשמלי" אותיות "למשיח". צריך לשמור את השבת ולפחות בפרהסיא, שהשבת תכובד ולא נבעט בה, בשעה שכל הגוים למדו מאיתנו את זה.

מההלכות הנצרכות לתשעה באב השנה

כ. ביום ששי הבא צריכים להכין נעלי בד בשביל מוצאי שבת, אבל לא להכין בשבת, לפעמים הם לא מוכנים ואסור להכין משבת לחול. ובמוצאי שבת עשרים דקות אחרי השקיעה לנעול אותם. **אם יש בבהכ"נ איזה אנשים שהולכים לעבודה בתשעה באב**, הרב (חזון עובדיה-ארבע תעניות עמ' ש"ץ) כותב שצריך לומר איכה בבוקר אחרי התפלה לפני הקינות, למה? כי איכה יותר חובה מהקינות. ויש "חק לישראל" מיוחד בשביל תשעה באב,

מאות רבוא שזה ארבעה מליון. פעם בילדותי ראיתי בספריה הסטוריה שהרג 985,000 איש, ויש שאמרו רק חצי מליון. אבל חצי מליון זה קצת?!
31. פעם הרב חיים דוד הלוי ע"ה היה בשער הנצחון של טיטוס ברומי, והמדריך שם אמר להם: תראו, זה שער הנצחון שהכין טיטוס לכבוד זה שהוא ניצח את העם היהודי. אמר לו הרב: **תגיד לי, מי ניצח בסוף אנחנו או אתם?** אמר לו: אתם ניצחתם! רומי הלכה ולא נשאר ממנה זכר, "להשמדה ולהובדה עד סופא" (דניאל ז' כ"ו).

אשכול הכופר על פרשת השבוע

מתורתו של מורנו ורבנו מרן הגאון רבי דחמים חי חזיתו הכהן זצוק"ל ראב"ד ברבא ומגדולי ראשי הישיבות שבה בתוך ספר "תורת דחמים"

פרשת דברים

(א', י"ב) איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם הבו לכם אנשים חכמים ונבונים ויודעים לשבטיכם. הנה מלאכת מנהיג ישראל ורועה צאן קדשים היא בשלשה דרכים, (א) הוודיע להם את דבר המשפט האסור והמוותר ובכלל זה להוכיח אותם בדרכי ה' וכנגד זה אמר **טרחכם** שיש טורח רב ללון בעומקה של הלכה ולברר וללבן את ההלכה וכנגד זה אמר **הבו לכם חכמים** בחכמת התורה להבין ולדעת האסור והמוותר. (ב) לדון בין איש לרעהו ובין איש לאשתו בדיני ממונות - ולזה מלבד החכמה צריך גם להיות משכיל להבין דבר מתוך דבר להרגיש ברמאות בעלי הדין שלא יטענו שקר ואז גם שידון כפי ההלכה עכ"פ אין זה דין אמת אלא דין מרומה, ולזה אמרו רז"ל (שבת י"ע"א) כל דין שדן דין אמת לאמתו וכו' (נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית) דגם שהוא דין אמת ע"פ ההלכה, צריך שיהיה ג"כ לאמתו שיהיו הטענות

(א', י"ז) לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלקים הוא. ר"ל שהמשפט הוא של השי"ת כדכתיב (תהלים נ' ו') כי אלקים שופט וגו' ומסרו לכם ושולחו של אדם כמותו (קידושין מ"א ע"א) וכמו שהקב"ה אינו מתירא משום אדם כן אתם. (שם) והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי. יש לפרש ע"פ מ"ש רז"ל (עירובין ד"ג ע"ב) שהעניו מתכוין לאמתה של תורה וכן אמרו רז"ל (שיר השירים רבה א' ט') שהתורה נמשלה למים שאין המים נוחלים למקום גבוה אלא למקום נמוך וזהו **הדבר אשר יקשה מכם** שלא זכו להבין הדבר לאמתו אז **תקריבון אלי** שיתקרבו למדתו של משה רבינו ע"ה שנסתבח בה מכל מעשיו שהיא מדת הענוה ואז תהיו מתכוונים לאמתה של תורה.

של בעלי הדין אמתיים, ולזה אמר **משאכם** - כי הוא משא כבוד להבין ולהשכיל ולהרבות בחקירות ודרישות היטב שלא יטענו שקר. (ג) לדאוג בעד צרכי העם בדברים כלליים, ולזה אמר **וריבכם** על דרך וירב העם עם משה, מה תריבון עמדי (שמות י"ז ב'), שהיו מריבים עמו בשביל צרכיהם, ולזה צריך מי שהוא בעל מדות טובות שיהא סבלן וגם רחמן ובעל רגש. והנה בתנאי החכמה נוכל לנסות בזמן מועט אם הוא חכם אבל בתנאי המדות אי אפשר לנסות בזמן מועט אלא צריך שיהא ניכר ונודע מזמן רב שיש לו מדות טובות, ולזה אמר כנגד זה **ויודעים לשבטיכם** שנודעים לכל במדותיהם הטובות הנצרכים לרועה ישראל ואז **ואשימם בראשיכם**.

ילדי גאלה

לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה
בית נאמן לילדים מתוך שיעורו של מרן ראש הישיבה שליט"א

גליון 78

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן
079-9270505 שלוחה 23
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס
(נא לציין שם וטלפון)

מה בתמונה?

לחצו לתספור

שְׁלֹפְנֵי אֲלָפִים וּמֵאֵתִים שְׁנָה?¹ וְהוֹסִיף וְאָמַר לוֹ: "אִם אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח מִיָּנִי" (תהלים פרק קל"ז פסוק ה'), דְּהֵינּוּ אִם אֶתָּה רוֹצֶה לִשְׁכַּח אֶת יְרוּשָׁלַיִם אָז תִּשְׁכַּח גַּם אֶת מְרַדְּכֵי אִישׁ יְמִינִי (עיני אסתר פרק ב' פסוק ה') כְּלוּמַר אֶת נְס פּוּרִים. (גליון 24 אות כ"ד).

הֲיָה סִפּוּר שְׂאָבָא זַצ"ל סִפֵּר פַּעַם בְּלִיל תְּשׁוּעָה בְּאָב אַחֲרֵי יִצְאָא מִבֵּית הַכְּנֻסֶת (בְּשֵׁנַת תַּש"ג), שְׁהָיָה מַעֲשֶׂה בְּזִמְנוּ רַבִּי יְשׁוּעָה בְּסִיס זַצ"ל (וַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַסִּפּוּר הָיָה עִם חֲכָם אַחַר בְּמִצְרַיִם, אֲבָל כָּד שְׂמַעְתִּי מֵאֲבָא, וְכֹן קָתְבוּ עוֹד אַחֲרֵיהֶם). שְׁהָיָה יְהוּדֵי אַחַד מוֹכֵר עֲגִיזוֹת וְעוֹד דְּבָרֵי מֵאֲכָל, וְהוֹנָה בְּתִשְׁעָה בְּאָב הֲיָה אוֹכֵל וְחִנְתּוֹ הֵיחָה פְּתוּחָה כְּרַגְלֵי, קָרָא לוֹ הַרְבַּ וְשָׁאֵלוּ מִדּוּעַ אֵינּוּ צָם בְּתִשְׁעָה בְּאָב? אָמַר לוֹ הֵיחָדֵי: "הַרְבַּ כְּמָה שְׁנִים עָבַר מִהַחֲרָבָה?" עָנָהוּ הַרְבַּ: "אֲלֹף וּשְׁבַע מֵאוֹת שְׁנָה", אָמַר לוֹ: "דֵּי מִסְפִּיק, כְּמָה אֲפִשֵּׁר לְהִתְאַבֵּל? עֲבְרוּ אֲלֶיךָ וּשְׁבַע מֵאוֹת שְׁנָה וְעִזְוִן מִמְשִׁיכִים לְבָכוֹת?" אָמַר לוֹ הַרְבַּ: "בְּסֻדָּר, שְׁלוֹם". כְּשֶׁהִגִּיעַ פּוּרִים, אוֹתוֹ יְהוּדֵי הַתַּחֲלִיל לְמַכּוֹר בְּחִנְתּוֹ מִקְרוֹד וְדָבְלָה [מִינֵי מֵאֲכָלִים מִתּוֹקִים] וְכוּ, אָז הַרְבַּ קָרָא לוֹ וְאָמַר "תְּכַנְסוּ אוֹתוֹ לְכֹלָא שִׁישְׂאָר שָׁם עַד מָחָר" (וְהַרְבַּ הָיָה לוֹ פֶּחַ לְהַכְנִיס אוֹתוֹ לְכֹלָא), אָמַר לוֹ הֵיחָדֵי: "כְּכָה עֲשִׂיתִי לִי? הַסִּפְדָּת אוֹתִי כֹל הַיּוֹם הַזֶּה, שְׁכַל כֶּן הֵייתִי יָכוֹל לְהַרְוִיחַ בּוֹ?" אָמַר לוֹ הַרְבַּ: "אֶתָּה יוֹדַע מִתֵּי קָרָה נְס פּוּרִים?" אָמַר לוֹ הֵיחָדֵי שְׂאֵינּוּ יוֹדַע, אָמַר לוֹ הַרְבַּ: "אֲגִיד לָךְ, נְס פּוּרִים קָרָה לְפָנֵי אֲלָפִים וּמֵאֵתִים שְׁנָה, וְאִם עַל אֲלֶיךָ וּשְׁבַע מֵאוֹת שְׁנָה לֹא אֲכַפֵּת לָךְ (וְלָכֵן אֵינְךָ רוֹצֶה הִתְאַבֵּל עַל הַחֲרָבָה), אָז עַל מָה אֶתָּה עוֹשֶׂה כֹל הַשְׂמֵמָה הַזֹּאת, עַל נְס

הלכה נאמנה

- א. השנה בשבת ערב תשעה באב, מתר לאכל הכל בשור ועוף וכו', "מעלה על שלחנו אפלו כסעודת שלמה המלך בשעתו"** (שלחן ערוך סימן תקנ"ב סעיף י'). ואפלו בסעודה מפסקת שהיא סעודה שלישית מתר. רק צריך לגמור את הסעודה קצת לפני השקיעה. והיה מנהג בגרצא שאוכלים בשבת האת רק דגים. אבל מרן רבי כלפון הכהן זצ"ל התנגד לזה (ואפלו אמר (בספרו ברית כהונה מערכת הר"ש אות 1) שמעקר הדיו לא צריכים לעשות התרה על זה כי אסור לעשות עניי בשבת. אבל פדאי לעשות התרה על זה). (גליון 23 אותיות ט"ז, י"ז).
- ב. ברכת הלבנה** אנחנו מברכים אחרי תשעה באב. ויש פארה שנוהגים בכל שנה לאכל משהו לפני ברכת הלבנה שבסיום התענית, אבל השנה אי אפשר לאכל כי צריך לעשות הבדלה, אז עושים את ברכת הלבנה כשעדיין שרויים בתענית. (שם אות ל"ז).
- ג. במוצאי תשעה באב** [בשנים רגילות] יש מחמירים שלא לאכל בשור וימרו השלחן ערוך (סימן תקנ"ח) כתב שזה מנהג כשר לא לאכל בשור ב' באב (והרמ"א אומר שזה עד חצות, אבל ממרו משמע כל היום), והגן איש חי (ראה שנה ראשונה פרשת דברים אות ט"ו) מתיר לאכל בשור במוצאי תשעה באב (כי בגרצא היה קשה לעמוד בזה, אבל בארץ ישראל שיש לנו גמגום וגם אורי יותר נוח, אז פדאי לא לאכל בשור בעשרה באב), והיה מנהג מיוחד שאוכלים בשור דוקא במוצאי תשעה באב כדי להתחזק אחרי התענית. והשנה זה הרבה יותר קל כי מוצאי תשעה באב זה כבר ליל י"א באב, ולכן גם המחמירים לא לאכל בשור ביום עשירי באב, השנה אין שום בעיה כי זה יום י"א. (והמנהג שלנו שבמוצאי תענית לא אוכלים בשור בכל התעניות (חוץ ממוצאי יום פפור, ותענית אסתר שזה ליל פורים), גמי שנוהג כן, אז שאכל משהו אחר גם השנה). (שם אות ל"ח, גליון 73 אות ל"ג, גליון 74 אות כ"ח).

נוהגים לשים אבן תחת הכרית בליל תשעה באב (ראה שלחן ערוך והרמ"א סימן תקנ"ה סעיף ב'), וזה על פי המדרש (תנחומא פרשת ויצא אות ב') על הפסוק "והנה מלאכי אלקים עלים וינדים בו" (בראשית פרק כ"ח פסוק י"ב), שאומר: מי זה המלאכים? זה מלאכי חבלה, ויעקב אבינו ראה את המלאכים של שרי אמות העולם שעולים ויורדים, השר של כבל עולה ויורד, השר של יון עולה ויורד, ואלו השר של אדום הולך ועולה בלי סוף, אז יעקב אבינו היה מתפלא: עד היכן יגיע השר הזה? אמר לו הקב"ה: אל תדאג, "אם תגביה כנשר ואם בין כוכבים שים קנף משם אורידך נאם ה'" (עובדיה א' ד'), ואם כן יעקב אבינו ראה בחלמו את הגליות - כי הוא ראה את כל השרים של אמות העולם, והוא שם אבן מראשותיו ולכן בערב תשעה באב היינו אוספים אבנים כדי לשים כל אחד תחת הכרית. (גליון 24 אות ל"ו).

חידה?

מה זה: א. טש"ת סא"ב מע"ק גד"ד. ב. ס"ט. ג. ד' על ד' ד'.
(תשובה לחידה נמצאת בגליון הלקחי)

פתרון החידות מהגליון הקודם:

פתרון החידה:
פרוש רבנו עובדיה מפרטנבורג למסכת אבות בנוי על פרוש הרשב"א, שהוא בנוי על פרוש של שלוש"ה רש"י, הרמב"ם ורבנו יונה.
זוכה: בנימין סימון טוב - חולון.

פתרון מי בתמונה:
הנאמן רבי מלביאל קוטלר שליט"א ראש ישיבת ליקוד עם מרן ראש הישיבה שליט"א.
זוכה: מוישי ורטהיימר - מודיעין עילית.

תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 | בין הפותרים נכונה יוגרל פרס (נא לציין שם וטלפון) | נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

ומררים יאכלהו" (במדבר פרק ט' פסוק י"א), "מצות" זה ליל פסח, ו"מררים" רומז למרירות של תשעה באב, ואותו היום שחל פסח זה אותו היום שחל תשעה באב. ויש כול באיזה ימים חל פסח: "לא בד' ופסח", כלומר הוא חל רק בימים ראשון, שלישי, חמישי ושבת, והרי תשעה באב אם יחול ביום שבת דוחים אותו [כמו השנה], אז נשאר לו רק שלושה ימים - ראשון, שלישי וחמישי, וזה ראשי תבות "תן גאלתי אתכם אחרית פראשית להיות לכם לאלקים" (אומרים את זה ב"פטר" בתפלת מוסף). (גליון 74 אות מ"ז).

הגויים? 2018, אז תוריד 69, ותמצא שהחרבן היה לפני 1949 שנה. ואמנם ישנה עוד סברא אחרת של רבנו תם (תוספות בעבודה זרה דף ט' עמוד ב', בדבור המתחיל האי מאן) שפורדים 70 שנה ממנו הגויים, וככה כתוב בכל ספרי ההסטוריה פזים, שבית המקדש השני נחרב בשנת 70 למנו הגויים. ועשיתי סימן יפה: "והסר ממנו יגון ואנחה" - "יגון" עולה 69 שזה דעת הרמב"ם, "ואנחה" עולה 70 שזה דעת רבנו תם. אמנם לא מקבל לומר את שנת החרבן לפי 70 אבל לפחות נאמר לפי 69. (גליון 23 אותיות מ' - מ"ה, וגליון 72 אותיות ט"ז, י"ט, וגליון 121 אות כ"ו).

ב. יש נחמה מיוחדת לתשעה באב, כי הוא חל רק ביום ראשון, שלישי וחמישי, למה? כי יום ראשון של פסח הוא בדיק היום של תשעה באב. כתוב: "על מצות

א. מתי היה חרבן בית המקדש [השני]? לדעת הרמב"ם בשנת שלש אלפים תתכ"ט, שזה שנת 69 למנו הגויים. ואמנם תמיד היינו אומרים שנת 68 למנו הגויים, וככה היה אומר מרן הרב עובדיה זצ"ל, וככה גם היינו אומרים בחוץ לארץ, שאם תוריד 68 למספר הנוצרים תדע כמה שנים עברו מהחרבן (היינו אומרים "תוריד להם תי"ם", שזה גימטריא 68). אבל מוכח מדברי הרמב"ם בשלשה מקומות, גם בהקדמתו לספרו היד החזקה וגם בהלכות קדוש החדש (פרק י"א הלכה ט"ז) וגם בהלכות שמטה (פרק י' הלכה ד' והלכה ה'), שהחרבן לא היה בשנת תתכ"ח אלא בשנת תתכ"ט, וזה שנת 69 למנו הגויים. ולכן פשוטים להודיע בליל תשעה באב כמה שנים עברו מהחרבן, יש להוריד 69 ממנו הגויים, לדגמא: כמה השנה למנו

שור: הרה"ג ר' שמואל עזרא שליט"א